

ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

Στό θέατρο **ΑΓΓΕΛΩΝ ΒΗΜΑ** παιζεται τό έργο του Άγγλου συγγραφέα Τζόν "Οσμπορν" **"ΟΡΓΙΣΜΕΝΑ ΝΕΙΑΤΑ"**.

Άν δέ σω κόσμος τοῦ ἀνθρώπου ἔχει χαρακτηρισθεῖ ἀνεξερεύνητο δάσος πού μένει ἄγνωστος σέ μεγάλη ἔκταση ἀκόμη καί στὸν ἕδιο, στό πρόσωπο τοῦ κεντρικοῦ ζώα, τοῦ Τζίμμυ Πόρτερ, ἔχουμε τήν συγκλονιστική θέα μιᾶς ζούγκλας μέ εὔχυμους καρπούς καί δηλητηριώδη φίδια, ἄκακες γαζέλες καί αίμοβόρα θηρία. Ἔνα ἐνεργό ήφαίστειο στά σπλάχνα τοῦ ὅποιου βράζουν χρυσός καί σκουριά, ἀσημί καί λάβα, πολύτιμοι λίθοι καί θειάφι.

Δύο ἀντιμαχόμενοι κόσμοι στό ἐσωτερικό τοῦ Τζίμμυ καί ἔνα φάσμα ἀντιθέσεων καί συγκρούσεων στόν οἰκογενειακό καί κοινωνικό περίγυρο, προβλήματα καί καταστάσεις τῆς ἐποχῆς μας, μία σύνθεση τραγικοῦ καί κωμικοῦ στοιχείου, σκληρότητας καί τρυφερότητας, ἡ νηνεμία καί τό μπουρίνι ἀναδεικνύουν τό έργο "Οργισμένα Νειάτα" σ' ἔνα ἐπιτυχημένο, πολυσύνθετο δημιουργημα μέ ἀξία πού ὑπερβαίνει δρια τόπου καί χρόνου. Γι' αὐτό σημειώνει ἐπιτυχία παντοῦ καί πάντα ως φίλμ καί ως θεατρικό έργο.

Στό διαμέρισμα-σοφίτα, σέ μεγάλη πόλη στήν περιοχή Μήντλαντ τῆς Άγγλίας, σέ λίγες ὥρες ἀπό τήν ζωή δύο νέων συζύγων πού πλαισιώνονται ἀπό φίλο συγκάτοικο, φίλη προσωρινή συγκάτοικο καί τόν πατέρα τῆς νεαρῆς συζύγου σέ σύντομη ἐπίσκεψη, σκιαγραφοῦνται μέ τόν λόγο καί τήν σιωπή, μέ σκηνική δράση καί περιγραφές πού ἀναφέρονται στό παρελθόν καί τό παρόν, ἡ σύγκρουση δύο κόσμων τῶν γενεῶν καί ἡ ἀντίθεση τῶν δύο φύλων, ἀντίθεση δύο τάξεων, σύγκρουση δύο κόσμων, ἀντίθεση στούς θεσμούς καί στά παραδεδομένα.

Κάτι ἀπό τήν ἀτμόσφαιρα τῶν τσεχωφικῶν έργων καί τήν "Νόρα" τοῦ "Ιψεν, παραπομπή στήν ἀντίθεση τῶν συζύγων τοῦ Στρίντμπεργκ, ἡ καταρράκωση τοῦ γάμου, ρήγματα τῆς φιλίας, ἴψενικά τρίγωνα, ἡ μεταμέλεια καί ἡ συγνώμη, ἡ ἐσωτερική πάλη μέ τό κακό – προγεφύρωμα τῆς βασιλείας τοῦ κακοῦ μέσα μας.

ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΠΑΘΗ ΣΤΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ

ΤΙΜΩΝ Ο ΑΘΗΝΑΙΟΣ τοῦ Σαιξπηρού.

Πλούσιος καί εὐγενής Ἀθηναῖος ὁ Τίμων ἐκ φύσεως καλός καί συμπαθητικός ὑπῆρξε σπάταλα γενναιόδωρος πρός φίλους, κόλακες καί κοινωνικά παράσιτα. "Οχι! γιατί ήθελε νά δημιουργήσει ὀπαδούς, θαυμαστές, αὐλή, ἀλλά ἐπειδή εἶχε σάν ίδαινικό τῆς ζωῆς του τήν φιλία. Ἀλλά κάποτε τά οἰκονομικά του μέσα ἔξαντλοῦνται. Στήν δυσκολία του ἀπευθύνεται γιά βοήθεια στούς πιό εύκατάστατους φίλους του. Αύτοί ὅχι μόνον τοῦ τήν ἀρνοῦνται, ἀλλά τόν ἐγκαταλείπουν γυρίζοντας τήν πλάτη. Ἀπό τήν ἀπογοήτευση καί τόν θυμό γίνεται ἔξαλλος. Στεναχώρια τόν πλακώνει, χάνει τό καλοσυνάτο κέφι του, κακοδιάθετος κλείνεται στήν καμάρα του.

Ἐνθυμεῖσθε πῶς τούς ἐτιμώρησε, ὅταν ἐξετάσαμε τό θέμα μισανθρωπία καί ἐκδικητικότητα (ΜΑΘΗΜΑ 16-1-22).

Τούς αἰφνιδιάζει προσκαλῶντας τούς ἀκόμη μία φορά σέ συμπόσιο. Τά ἐδέσματα εἶναι σκεπασμένα. Ο Τίμων τούς φωνάζει: "Ξεσκεπάστε σκυλιά καί γλεῖφτε!". Τούς περιλούει μέ τό καφτό νερό πού περιέχουν τά πιάτα.

ΜΑΤΩΜΕΝΟΣ ΓΑΜΟΣ.

Μέ βαριά καρδιά σηκώνει τόν σταυρό τῆς ζωῆς ἡ Μάνα. Τῆς ἔχουν σκοτώσει τόν ἄντρα καί ἔνα γιό της. Ζεῖ μέ τόν ἄλλον γιό καλλιεργῶντας τήν γῆ. Τό παλληκάρι τῆς ἀναγγέλλει ὅτι πῆρε τήν ἀπόφασή του γιά τήν σύντροφο τῆς ζωῆς του. Μία νέα ἀπό ἄλλο χωριό. Συζητοῦν γιά τήν ἡμέρα τῶν ἀρραβώνων καί τά δῶρα πού θά κάνουν στήν Νύφη. Ἡ Μάνα ἐπισημαίνει μέ σκεπτικισμό καί ἵσως κάποιο κακό προαίσθημα τό γεγονός ὅτι ἡ Νύφη ἦταν ἀρραβωνιασμένη.

Οι ἀρραβώνες γίνονται στό σπίτι τῆς Νύφης πού ζεῖ μαζί μέ τόν πατέρα της. Προσδιορίζουν τήν ἡμέρα τοῦ γάμου σέ σύντομο χρόνο. Στό διάστημα πού

μεσολαβεῖ, ὁ Λεονάρδο, ὁ προηγούμενος ἀρραβωνιαστικός πού τήν εἶχε ἔγκαταλείψει γιά νά παντρευτεῖ ἐξαδέλφη της, ἐπανεμφανίζεται στή ζωή της καί τήν ἀναστατώνει.

Τήν ἡμέρα τοῦ γάμου στό σπίτι τῆς Νύφης ἔχουν συγκεντρωθεῖ συγγενεῖς καί συγχωριανοί καί ἐτοιμάζονται νά τή συνοδεύσουν στήν ἐκκλησία. Μετά τήν τελετή τοῦ γάμου βρισκόμαστε πάλι στό σπίτι τῆς νύφης. Ἀλλά ἡ χαρά τοῦ γάμου διαρκεῖ πολύ λίγο. Ἡ Νύφη ἐξαφανίζεται. Καταλαβαίνετε τί αἰσθάνεται ὁ γαμπρός! Ὄταν μαθαίνει ὅτι ὁ Λεονάρδο τήν ἐπῆρε καί ἔφυγε μέ τό ἄλογό του, ζητᾶ ἄλογο καί τούς καταδιώκει. Τρέχουν καί ἄλλοι, τούς ἀναζητοῦν στήν ὑπαιθρο μέσα στή νύχτα. Ὁ γαμπρός ἀνακαλύπτει τόν ἀπαγωγέα. Οἱ δύο ἄντρες συμπλέκονται καί ἀλληλοεξοντώνονται.

Τό παράλογο καί ἀνεξήγητο πάθος τοῦ Λεονάρδο βυθίζει στό πένθος καί στή δυστυχία πολλούς. Ἡ Νύφη πληρώνει τήν ἔλλειψη ἀντιστάσεως, τήν παράλογη καί ἀδικαιολόγητη ἐνέργειά της μέ τύφεις μέ χηρεία ἀπό τήν ἡμέρα τοῦ γάμου της. Ἡ Μάνα, ἡ μητέρα τοῦ γαμπροῦ βυθίζεται στήν ὀδύνη καί στό πένθος γιά τρίτη φορά ἀπό τά μέλη τῆς ἴδιας οἰκογένειας, τοῦ Λεονάρδο.

ΚΟΡΙΟΛΑΝΟΣ τοῦ Σαίξπηρο

Εἴδαμε τό πρόσωπο αὐτό στήν ἐξέταση τοῦ πάθους ὑπερηφάνεια (ΜΑΘΗΜΑ 7-1-22) καί ἐκδικητικότητα (ΜΑΘΗΜΑ 13-2-22). Γεννημένος ἀτρόμητος πολεμιστής χαρακτηρίζεται ἀπό μαχητική ἐξαψη. Θαρραλέος καί τολμηρός πέρα ἀπό τό μέτρο. Τά προτερήματά του δύμως ὑπονομεύονται ἀπό πάθη ὅπως ἡ ὑπέρμετρη ὑπερηφάνεια, ἡ ἔλλειψη συνέσεως, ἡ σκληρότητα. Ὁ θυμός του κοφτερό σπαθί. Ἀλλά τά πάθη προκαλοῦν παθήματα, πολλές φορές μέ ἀνεπανόρθωτες κακές συνέπειες.

Τραγωδία τοῦ Σαίξπηρο ΑΜΛΕΤ

“Όταν τό φάντασμα τοῦ πατέρα του ἀποκάλυψε στόν Ἀμλετ ὅτι εἶχε δολοφονηθεῖ ἀπό τόν ἀδελφό του Κλαύδιο καί τοῦ ἐζήτησε νά πάρει ἐκδίκηση τοῦ εἶπε: ””Ἄλλ’ ὅπως κι’ ἀν μ’ αὐτό τό ἔργο καταπιαστεῖς, οὕτε στόν νοῦ σου νά

τό βάλεις, ούτε ή καρδιά νά τό θελήσει της μητέρας σου νά κάμεις τό παραμικρό. Στόν "Ψυστον ἀσ' τήν καί στίς κεντιές ἀπ' τά ὄγκαθια πού ἔχει μέσα της".

Βλέπουμε στήν ἐξέλιξη της ύποθέσεως ὅτι ὁ Ἀμλετ συμμορφώνεται μέ τήν συμβουλή τοῦ φαντάσματος τοῦ πατέρα του. Ἄλλα ὅταν πηγαίνει στήν κάμαρα τῆς Γερτρούδης μετά ἀπό πρόσκλησή της μέ τρόπο εύφυη, θαρραλέο, θά ἔλεγα ἔντονα ἐπικριτικό μέ δόση θυμοῦ καί ὀργῆς τῆς ἀποκαλύπτει ὅτι γνωρίζει πῶς πέθανε ὁ πατέρας του καί ὅτι ἡ δική της συμπεριφορά δέν ἦταν σωστή.

"Οταν σκοτώνει τόν Πολώνιο πού κρυφάκουε πίσω ἀπό τήν κουρτίνα ἡ Γερτρούδη ἔρωτᾶ: "Τί ξαφνικό καί ἀπαίσιο ἔγκλημα εῖν' αὐτό;".

Ἄμλετ: "Ἀπαίσιο ἔγκλημα! σχεδόν τόσο κακό, καλή μητέρα, σάν νά θανατώσεις βασιλιὰ κι' ἀπέ νά παντρεφτεῖς τόν ἀδελφό του".

Στήν κωμωδία τοῦ Σαιξπηρού **ΔΩΔΕΚΑΤΗ ΝΥΧΤΑ** εἰδαμε τήν ἀπογοήτευση τοῦ οἰκονόμου τῆς ἀρχοντοπούλας Ὁλίβιας Μαλβόλιο γιατί δέν τιμωρήθηκαν τά πρόσωπα πού τοῦ εἶχαν παίξει τήν φάρσα, τόν εἶχαν ἐμπαίξει καί ταπεινώσει.

Ἀπογοήτευση ἔνιωσε καί ὁ Τίμων δ' Ἀθηναῖος στό διμώνυμο ἔργο τοῦ Σαιξπηρού ἀπό τήν συμπεριφορά τῶν φίλων στά συμπόσιά του καί ὅχι στήν ἀνάγκη του.

Καί μία κωμικοτραγική περίπτωση ἀπογοητεύσεως.

Στό ἔργο τοῦ Μολιέρου "**ΝΤΟΝ ΖΟΥΑΝ**". Στήν τελευταία σκηνή πέφτει ἀστροπελέκι καί χτύπα τόν Ντόν Ζουᾶν, ἡ γῆ ἀνοίγει καί τόν καταπίνει. Ὁ ταλαίπωρος ύπηρέτης του Σγαναρέλ μάταια φωνάζει: " Α! τούς μισθούς μου, τούς μισθούς μου". Γιατί ὁ ἀφέντης του δέν θά ἐπιστρέψει ποτέ νά τόν πληρώσει.

Ἡ ἀπογοήτευση μπορεῖ νά ἔχει καί τήν μορφή τῆς μή ἰκανοποιήσεως.

Ο ΓΛΑΡΟΣ δρᾶμα τοῦ Ἀντον Τσέχωφ.

Ἐκτός ἀπό τήν σύγκρουση τῶν δύο γενεῶν, πού ἐπικεντρώνεται μεταξύ τοῦ νεαροῦ συγγραφέα Τρέπλιεβ καὶ τῆς μητέρας του ἡθοποιοῦ Ἀρκάντινα τίθεται τὸ πρόβλημα τῆς ἀποτελματώσεως στούς χώρους τοῦ θεάτρου καὶ τῆς λογοτεχνίας. "Κατά τήν γνώμη μου, τό σύγχρονο θέατρο δέν εἶναι παρά μονάχα ρουτίνα καὶ προκατάληψη...", λέει μέ πικρία ὁ Τρέπλιεβ. Καί ὁ συγγραφέας Τριγκόριν: "Οσο γράφω αἰσθάνομαι δύμορφα... ἀλλά μόλις αὐτό πού ἔχω γράψει βγεῖ ἀπό τό πιεστήριο, δέν μπορῶ πιά νά τό βλέπω... Δέν εἶμαι ποτέ εὐχαριστημένος".

ΕΛΕΝΗ τραγωδία τοῦ Εύριπίδη.

Ἡ ὑπόθεση τοῦ ἔργου αὐτοῦ βασίζεται σέ ἄλλη ἐκδοχή τοῦ μύθου τῆς Ωραίας Ἐλένης. Ἡ γυναῖκα τοῦ βασιλέα τῆς Σπάρτης Μενελάου δέν ἔφυγε μέ τόν Πάρη στήν Τροία. Μέ ἐντολή τοῦ Δία ὁ Ἐρυῆς τήν μετέφερε διά τῶν αἰθέρων στήν Αἴγυπτο καὶ τήν ἐμπιστεύεται στόν συνετό βασιλέα της Πρωτέα. Ἡ Ἐλένη ἔχει τήν πικρία ὅτι οἱ Ἐλληνες τήν θεωροῦν ὑπεύθυνη γιά τόν Τρωικό Πόλεμο καὶ τά δεινά του.

Αὐτή περιμένει τόν Μενέλαιο νά ἔλθει νά τήν πάρει καὶ νά ἐπιστρέψουν στή Σπάρτη. Πηγαίνοντας στήν Κύπρο ὁ Τεῦκρος, ἀδελφός τοῦ Αἴαντα, σταθμεύει στήν Αἴγυπτο, συναντά τήν Ἐλένη καὶ τήν πληροφορεῖ γιά τίς ἐξελίξεις ἀπό τήν πολιορκία τῆς Τροίας. Πρίν ἀπό ἐπτά χρόνια εἶχε κυριευθεῖ καὶ καταστραφεῖ ἡ Τροία. Ὁ Μενέλαιος δέν εἶχε ἐπιστρέψει στήν Σπάρτη. Ἐπικρατοῦσε ἡ γνώμη ὅτι θά εἶχε πνιγεῖ διαπλέοντας τό Αίγαιο ὅπως εἶχαν χαθεῖ πολλοί Ἐλληνες.

Ἡ Ἐλένη νιώθει ἀπογοήτευση. Αἰσθάνεται ὅτι μάταια περιμένει τόν Μενέλαιο. Ὁ Τεῦκρος δέν τήν ἔχει ἀναγνωρίσει καὶ φεύγοντας τῆς εὔχεται: "Γυναῖκα, νά εἶσαι πάντα εὐτυχισμένη". Ἡ Ἐλένη ἐκφράζει τήν ἀπογοήτευση καὶ τόν πόνο της: "Ω, ποιόν θρῆνο ἀρχίζοντας γιά τά μεγάλα βάσανά μου νά πῶ τό μεγάλο πόνο μου; Ἡ πιό τραγούδι νά πιάσω μέ δάκρυα, μέ θρήνους καὶ μέ πάθη; Ἄλιμονό μου!".

Τραγωδία τοῦ Σοφοκλή ΗΛΕΚΤΡΑ.

Ἡ κόρη τοῦ Ἀγαμέμνονα καὶ τῆς Κλυταιμνήστρας Ἡλέκτρα ἐφυγάδευσε τὸν μικρὸν ἀδελφό της Ὁρέστη στὴν αὐλή τοῦ βασιλέα τῆς Φθίας Στρόφιο. Τὸν περιμένει τώρα πού ύπολογίζει ὅτι ἔχει ἐνηλικιωθεῖ, νά ἔλθει στὸ Ἀργος νά τιμωρήσει τοὺς φονιάδες τοῦ πατέρα τους. Κατά τὴν ἐπικρατοῦσα ἀντιληψη χρέος νά ἐκδικηθεῖ γιά τὸν φόνο τοῦ πατέρα εἶχε ὁ μεγαλύτερος γιός. Στὴν οἰκογένεια μόνο ὁ Ὁρέστης ἦταν ἄντρας. Τὰ ἄλλα τρία παιδιά οἱ γυναῖκες Ἰφιγένεια, Ἡλέκτρα καὶ Χρυσόθεμη.

Κατά τὴν ἔντονη συνομιλία Κλυταιμνήστρας καὶ Ἡλέκτρας μπροστά στὸ ἀνάκτορο τῶν Ἀτρειδῶν φθάνει ὁ παιδαγωγός τοῦ Ὁρέστη καὶ τίς πληροφορεῖ, παρίσταται καὶ ὁ Χορός, ὅτι ὁ Ὁρέστης σκοτώθηκε σὲ ἀρματοδρομία. Πρίν ἐκθέσει λεπτομέρειες, ἡ Ἡλέκτρα ἐκφράζει τὸν πόνο καὶ τὴν ἀπογοήτευσή της: "Ἄλιμονο μου ἡ δύστυχη! Αὔτῃ τῇ μέρα ἔχω χαθεῖ... Χάθηκα ἡ δύστυχη, πιά τίποτε δέν εἴμαι". Καί μετά τὴν ὀλοκλήρωση τῆς περιγραφῆς τῆς ἀρματοδρομίας, στὴν δποία εἶχε σκοτωθεῖ ὁ Ὁρέστης - ψέματα βέβαια γιά παραπλάνηση τῆς Κλυταιμνήστρας καὶ τοῦ Αἴγισθου - ἡ Ἡλέκτρα θρηνεῖ: "Ἄλιμονο μου, ἡ δύστυχη!...".

Μιά ὄλλη ἀπογοήτευση βιώνει ἡ Ἡλέκτρα ἀπό τὴν ἀρνηση τῆς ἀδελφῆς της Χρυσόθεμης νά ἀναλάβουν τό ἔργο τῆς τιμωρίας τῶν φονιάδων τοῦ πατέρα τους μετά τὸν "θάνατο" τοῦ ἀδελφοῦ τους Ὁρέστη.

Οδύνη. Ἔντονος ψυχικός πόνος, μεγάλη θλίψη.

Ἀλωση τῆς Τροίας ἀπό τοὺς Ἀχαιούς, μετά ἀπό δεκαετή πολιορκία. Λεηλασία, φόνοι ἀνδρῶν, αἰχμαλωσία γυναικῶν. Σφαγή τοῦ βασιλιᾶ Πριάμου σέ βωμό τῶν ἀνακτόρων. Ἡ βασίλισσα Ἐκάβη αἰχμάλωτη σκλάβα τοῦ Ὁδυσσέα. Ἡ κόρη τῆς Κασσάνδρα στὸν Ἀγαμέμνονα γιά παλλακίδα του. Ἡ κόρη τῆς Πολυξένη σφαγιάζεται στὸν τάφο τοῦ Ἀχιλλέα. Ἡ γυναικα τοῦ Ἐκτορα Ἀνδρομάχη δίδεται στὸν γιό του Ἀχιλλέα Νεοπτόλεμο. Ἀρπάζουν τὸν μικρὸν γιό τοῦ Ἐκτορα Ἀστυάνακτα ἀπό τὴν ἀγκαλιά τῆς μητέρας του Ἀνδρομάχης καὶ τὸν

γκρεμίζουν άπό τά τείχη τῆς Τροίας. Φέρνουν τό σῶμα του στήν Ἐκάβη νά τό νεκροστολίσει. Άσύλληπτη ἡ ὀδύνη τῆς Ἀνδρομάχης καί τῆς Ἐκάβης πού ξεσπᾶ σέ θρῆνο. Τραγωδία τοῦ Εύριπίδη **ΤΡΩΑΔΕΣ**.

Παραπλήσια ἡ ὑπόθεση καί τῆς τραγωδίας τοῦ Εύριπίδη **ΕΚΑΒΗ**. Ἐχουμε καί σέ αὐτό τό ἔργο σφαγή τῆς Πολυξένης στόν τάφο τοῦ Ἀχιλλέα. Δράστες τοῦ κακοῦ δέν εἶναι οἱ πορθητές τῆς Τροίας, ἀλλά καί ὁ σύμμαχος τῶν Τρώων Πολυμήστορας. Γιά νά καρπωθεῖ τούς θησαυρούς τοῦ Πολύδωρου, πού τοῦ εἶχαν ἐμπιστευθεῖ οἱ γονεῖς του, βασιλεῖς τῆς Τροίας, ἐσκότωσε τό παιδί καί ἔριξε τό σῶμα του στή θάλασσα. Τό βρῆκε Τρωαδίτισσα πού ἐπῆγε νά πάρει νερό, γιά νά λούσουν τό σῶμα τῆς Πολυξένης. Πρόσθετη ὀδύνη γιά τήν Ἐκάβη.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΑΥΛΙΔΙ τραγωδία τοῦ Εύριπίδη.

Στρατός καί στόλος τῶν Ἑλλήνων ἔχουν συγκεντρωθεῖ στήν Αὐλίδα γιά νά ἀποπλεύσουν γιά τήν Τροία μετά τήν φυγή τῆς Ωραίας Ἐλένης μέ τόν Πάρη. Γιά νά πνεύσει ούριος ἄνεμος πρέπει ὁ ἀρχιστράτηγος τῆς ἐκστρατείας Ἀγαμέμνονας νά θυσιάσει τήν κόρη του Ἰφιγένεια στήν θεά Ἀρτεμη. Ο Ἀγαμέμνονας στέλνει μήνυμα στήν γυναικα του Κλυταιμνήστρα νά στείλει στήν Αὐλίδα τήν πρωτότοκη κόρη τους Ἰφιγένεια δῆθεν γιά νά παντρευτεῖ τόν Ἀχιλλέα. Ἔρχονται στήν Αὐλίδα ή Κλυταιμνήστρα καί ή Ἰφιγένεια, ὁ Ὁρέστης μωρό, ἀμάξια μέ τήν προϊκα, ὑπηρέτες, ὑπηρέτριες.

“Οταν ή Κλυταιμνήστρα καί ή Ἰφιγένεια μαθαίνουν τόν λόγο τῆς προσκλήσεώς τους στήν Αὐλίδα, συγκλονίζονται, θρηνοῦν. Ἡλθαν γιά τή μεγάλη χαρά τοῦ γάμου μέ ἐνα λαμπρό, γενναῖο παλικάρι, γιό τῆς θεᾶς Θέμιδας καί μαθαίνουν ὅτι ή Ἰφιγένεια πρέπει νά θυσιαστεῖ στήν θεά Ἀρτεμη! Ἄνείπωτη ἡ ὀδύνη τους. Δοκιμάζουν καί μία μεγάλη ἀπογοήτευση. Ο Ἀχιλλέας, συγκινημένος ἀπό τήν ὀδύνη τους, ὑπόσχεται στήν Κλυταιμνήστρα νά φθάσει μέχρι συμπλοκή γιά νά ματαιώσει τήν θυσία τῆς κόρης. Τελικά δέν προβάλλει καμία ἀντίσταση, διότι οἱ στρατιώτες του, οἱ Μυρμηδόνες θέλουν τόν πόλεμο.

Ἡ Ἰφιγένεια μεταστρέφεται, ἀποφασίζει νά θυσιαστεῖ. Τελικά δέν θυσιάζεται. Ἡ θεά ἔβαλε στόν βωμό μιάν ἐλαφίνα καί μετέφερε διά τῶν αἰθέρων τήν Ἰφιγένεια στήν Ταυρίδα ὅπου θά τήν ὑπηρετεῖ ὡς ἱέρεια.

Τραγωδία τοῦ Σοφοκλῆ **ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ**.

Όδύνη βιώνει καί ὁ Φιλοκτήτης, ἐγκαταλειμμένος ἀπό τοὺς Ἑλληνες στὴν ἀκατοίκητη τότε Λῆμνο ἔξαιτίας κακοφορμισμένης πληγῆς ἀπό δάγκωμα φιδιοῦ καὶ τῶν κραυγῶν του. Διότι μέ δόλο τοῦ ἐπῆραν τὰ ὅπλα τοῦ Ἡρακλῆ μέ τὰ δοῖα, κατά προφητεία τοῦ Ἐλενου, θά ἐπιτυγχάνετο ἡ ἄλωση τῆς Τροίας. Ο Ὀδυσσέας, πού ὁ Φιλοκτήτης μισοῦσε, ἀπειλεῖ νά τὸν πάρει στὴν Τροία μέ τὴν βία. Ἔνιωσε καί ἀπογοήτευσῃ, διότι ὁ Νεοπτόλεμος τὸν ἔξαπάτησε ὑποσχόμενος νά τὸν μεταφέρει στὴν Ἑλλάδα.

Τραγωδία τοῦ Εύριπίδη **ΜΗΔΕΙΑ**.

Τί εἶχε κάνει ἡ Μήδεια γιά τὸν Ἰάσονα; Τὸν ἐβοήθησε νά πάρει ἀπό τὴν πατρίδα της τὸ Χρυσόμαλλο Δέρας. Ἀργοναυτική ἐκστρατεία. Γιατί τὸν ἐρωτεύτηκε. Ἐξαπάτησε τὸν πατέρα της. Καθὼς ἔφευγαν μέ τὴν "Ἄργω" γιά τὴν Ἑλλάδα ὁ πατέρας της τούς καταδίωκε. Γιά νά διαφύγουν ἡ Μήδεια ἔσφαξε τὸν ἀδελφό της καί ἔριξε τὰ κομμάτια του στὴ θάλασσα. Γιά νά τὰ συλλέξει ὁ πατέρας της καθυστέρησε καί ἡ "Ἄργω" ἔφτασε σώα στὴν Ἰωλκό. Χρησιμοποιῶντας τίς κόρες του ἡ Μήδεια ἔξόντωσε τὸν Πελία. Τούς ἔδιωξαν καί Ἰάσονας. Μήδεια καί τὰ παιδιά τους κατέψυγαν στὴν Κόρινθο. Λησμονῶντας ὅτι εἶχε κάνει γι' αὐτόν ἡ Μήδεια, στὴν Κόρινθο ὁ Ἰάσονας νυμφεύεται τὴν κόρη τοῦ βασιλέα τῆς Κορίνθου Κρέοντα Γλαύκη. Όδύνη βιώνει ἡ Μήδεια καί λιώνει στὸ κλάμα. Γιά νά ἐκδικηθεῖ τὸν Ἰάσονα γιά τὴν ἀγνωμοσύνη καί ἀπιστία του ἔξοντώνει Γλαύκη καί Κρέοντα μέ μαγικά δῶρα, σφάζει τὰ παιδιά της καί παίροντάς τα φεύγει μέ φτερωτό ἄρμα γιά τὴν Ἀθήνα.

ΦΟΙΝΙΣΣΑΙ τραγωδία τοῦ Εύριπίδη.

Ἐξετάζοντας τό ἀμοιβαῖο ἀβυσσαλέο μῖσος τῶν παιδιῶν τοῦ Οἰδίποδα Ἐτεοκλή καί Πολυνείκη, παρακολουθήσαμε ἀπό τό σχετικό κείμενο τοῦ ποιητῆ τὴν λυσσαλέα πάλη τους καί τὴν ἀλληλοεξόντωσή τους. Ή μητέρα τους Ἰοκάστη

συνοδευόμενη άπό τήν κόρη της Ἀντιγόνη σπεύδει στόν τόπο τῆς συγκρούσεως. Ἀνείπωτη ἡ δύνη τῆς μάνας καὶ τῆς ἀδελφῆς. Ἰδού τί γράφει ὁ δραματουργός: "Κί ἡ μητέρα τους, μόλις τά μάτια της ἀντίκρισαν τή συμφορά, ἔνιωσε θλίψη φοβερή, ἀπ' τά νεκρά παιδιά της ἀρπαξε σπαθί κι' ἔκανε κάτι φοβερό· ἔμπηξε δηλαδή μέσα στό λαιμό της ἀμέσως τό σπαθί κι' ἀνάμεσα στά πολυαγαπημένα της παιδιά κείταιται σκοτωμένη ἔχοντας ἀγκαλιάσει καὶ τά δύο μαζί".

Οδύνη βιώνει καὶ ὁ Οἰδίποδας πού μαθαίνει τά συμβάντα ἀπό τήν Ἀντιγόνη.

ΝΙΚΟΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣ

2 Μαΐου 2022